

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
Копошківського ЗЗСО І-ІІ ст.
ім. Йосипа Застирця
Протокол педагогічної ради
від «31» серпня 2022р. № 01
Голова педагогічної ради
 Світлана РОМАНЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом керівника Копошківського ЗЗСО
І-ІІ ст. ім. Йосипа Застирця
від «31» серпня 2022 р. № 21
Керівник ЗЗСО
 Світлана РОМАНЮК

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Копошківського закладу загальної середньої освіти І-ІІ ст.
ім. Йосипа Застирця
на 2022-2023 навчальний рік**

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ І. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ.....	8
РОЗДІЛ ІІ.ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКАМИ НАВЧАННЯ.....	9
РОЗДІЛ ІІІ.НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ПЕРЕРОЗПОДІЛ ГОДИН МІЖ ОБОВ'ЯЗКОВИМИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ПРЕДМЕТАМИ ПЕВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ, ЯКІ МОЖУТЬ ВИВЧАТИСЯ ОКРЕМО ТА/АБО ІНТЕГРОВАНО З ІНШИМИ ПРЕДМЕТАМИ.....	11
РОЗДІЛ ІІІІ.ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЗАТВЕРДЖЕНИХ ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ, ЩО МІСТИТЬ ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ.....	20
РОЗДІЛ ІІІІІ.ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ.....	31
РОЗДІЛ ІІІІІІ.ІНШІ СКЛАДОВІ, ЩО ВРАХОВУЮТЬ СПЕЦИФІКУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	36

ВСТУП

Конюшківський ЗЗСО І-ІІ ст. ім. Йосипа Застирця у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом закладу освіти.

Освітня програма Конюшківського ЗЗСО є наскрізною, охоплює освіту на І (початкова освіта) та ІІ (базова середня освіта) ступенях навчання. Програма кожного рівня навчання у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їхньої реалізації. Таким чином, вона визначає єдність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності школи.

Головною метою закладу освіти є формування компетентностей, різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головними завданнями закладу освіти є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості здобувача освіти, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового

способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;

- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням закладу освіти.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти.

У відповідності до чинного законодавства заклад освіти здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

I ступінь - початкова освіта;

II ступінь – базова середня освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в закладі освіти, спрямовані на:

- формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в здобувачів освіти національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Досягнення мети, тим самим призначення закладу освіти, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;

- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів.

Освітня програма спрямована на всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві.

Освітня програма передбачає:

- забезпечення повноти, систематичності та усвідомленості знань, їх міцності та дієвості, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загальнонавчальних умінь і навичок;

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей дітей.

Освітня програма визначає:

- 1) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою;
- 2) загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання;
- 3) навчальний план, що передбачає перерозподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами;
- 4) перелік навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів);
- 5) опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання;
- 6) інші складові, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації у закладі освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової, базової середньої та профільної середньої освіти.

Освітня програма розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;

І ступінь (початкова освіта) спрямована на виконання:

- КОНЦЕПЦІЇ реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року №988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»);
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №87 від 21.02.2018 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ України № 688 від 24.07.2019 № 898 від 30.09.2020).

- Для 1-2 класів – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272);
- Для 3-4 класів – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273).

II ступінь (базова середня освіта) спрямована на виконання:

5 клас (адаптаційний цикл базової середньої освіти):

- Наказу МОН України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова КМУ від 30.09.2020 №898);

6, 7, 8 класи:

- Наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти II ступеня, таблиця 1).

➤ Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (6-11 класи) постанова КМУ від 23.11.2011 №1392;

➤ Листа Міністерства освіти і науки України від 30.08.2021 № 1/9-436 «Щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти у 2021/2022 навчальному році».

I. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Навчання за освітньою програмою Конюшківського ЗЗСО I-II ст. ім. Йосипа Застирця можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за

формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

II. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛМІЖ ОСВІТНИМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКИМА НАВЧАННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти на 2022-2023 навчальний рік становить:

- для учнів 1-х класів школи складає 805 годин/навчальний рік;
- для учнів 2-х класів - 875 годин/навчальний рік;
- для учнів 3-х класів - 910 годин/навчальний рік;
- для учнів 4-х класів - 910 годин/навчальний рік;
- для учнів 5-х класів - 1085 годин/навчальний рік;
- для учнів 6-х класів - 1155 годин/навчальний рік;
- для учнів 7-х класів - 1172,5 годин/навчальний рік;
- для учнів 8-х класів - 1207,5 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для учнів 1-х - 4-х класів (додаток 1), для 5-х (додаток 2), 6-8 класів (додаток 3).

Перелік освітніх галузей для 1-2-х класів

Мовно-літературна, зокрема рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ), іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО), математична (МАО), природнича (ПРО), технологічна (ТЕО), інформативна (ІФО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО), мистецька (МІО), фізкультурна (ФІО).

Перелік освітніх галузей для 3-4-х класів

Мовно-літературна, зокрема рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ), іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО), математична (МАО), природнича (ПРО), технологічна (ТЕО), інформативна (ІФО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО), мистецька (МІО), фізкультурна (ФІО).

5 клас НУШ

- Мовно-літературна
- Математична
- Природнича
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Технологічна
- Інформатична
- Мистецька
- Фізична культура

Перелік освітніх галузей для школи II ступеня

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство

- Технології
- Здоров'я і фізична культура.

Навчальний план II ступеня передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

Повноцінність базової загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у типових освітніх програмах двох ступенів навчання.

ІІІ. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ПЕРЕРОЗПОДІЛ ГОДИН МІЖ ОBOB'ЯЗКОВИМИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ПРЕДМЕТАМИ ПЕВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ, ЯКІ МОЖУТЬ ВИВЧАТИСЯ ОКРЕМО ТА/АБО ІНТЕГРОВАНО З ІНШИМИ ПРЕДМЕТАМИ

Загальні засади

Форма власності: комунальна.

Режим роботи навчального закладу: п'ятиденний.

Мова навчання: українська.

Структура 2022-2023 навчального року

Навчальні заняття організуються за семестровою системою:

I семестр - з 01 вересня 2022 року по 23 грудня 2022 року,

II семестр – з 9 січня 2023 року по 02 червня 2023 року .

Канікули впродовж навчального року:

Осінні канікули: з 24 жовтня по 30 жовтня 2022 року;

Зимові канікули: з 24 грудня 2022 року по 08 січня 2023 року;

Весняні канікули: з 27 березня 2023 року по 02 квітня 2023 року;

Літні канікули: з дня закінчення навчального року до 31 серпня 2023 року.

Останній дзвоник: 02 червня 2023 року.

Навчальні екскурсії для учнів 1-4 класів та навчальна практика для учнів 5-8 класів у 2022-2023 навчальному році організуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 №1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів» та згідно рішення педради від 31.08.2022 (протокол № 01) проводяться упродовж навчального року.

Початок занять –08.30год.

Щоденно о 09.00 год за сигналом шкільного дзвінка (один довгий дзвінок) у всіх класах проводиться **Хвилина мовчання**.

Тривалість уроків у початковій та основній школах - відповідно до статті 16 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- у 1-х класах –35 хвилин,
- у 2-4-х – 40 хвилин,
- у 5-8-х – 45 хвилин.

Тривалість перерв між уроками (відповідно до розділу V пункту 3 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ № 2205 від 25.09.2020) встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку і харчування учнів: малих перерв тривалістю 10 хвилин та однієї великої перерви тривалістю 20 хвилин (після третього уроку).

Факультативні та гурткові заняття проводяться в період основних занять із обов'язковою перервою за затвердженим розкладом.

У 2022-2023 навчальному році у закладі освіти сформовано 8 класів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Середня наповнюваність:

1-4 класів–7 учнів

5-8 класів– 10 учнів

По школі -9 учнів.

Мережа класів та контингент учнів

№ п/п	Клас	Всього учнів
1	1	8
2	2	9
3	3	6
4	4	6
5	5	7
6	6	9
7	7	16
8	8	9
9	9	1
Всього	8 класів	71 учень

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані(додатки 1-4).

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 01.09.2022 № 01) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»:

Клас	Модулі
5	- алтимат фризі - бадмінтон - баскетбол -волейбол - гімнастика - дитяча легка атлетика -доджбол(вибивний)

	-корфбол - па танк - регбі-5 -рухливі ігри - футбол - фут зал -Cool Games
--	---

При розподілі годин варіативної складової робочого навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника.

Варіативною складовою робочого навчального плану для учнів 1-4 класів передбачено 6 додаткових годин, які використані на посилення предметів інваріантної складової – математики, української мови.

Варіативною складовою для учнів 6-8 класів передбачено 2,5 години, які використано на:

- вивчення додаткових курсів: « Фізика дивовижного»-1 год у 7 класі, християнська етика – 0,5 год у 7 класі;
- поглиблення вивчення предметів інваріантної складової з української мови: по 0, 5 год у 6 та 8 класах.

Додаток 1

до оновленої Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна (1 - 2 класи).
Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22

Навчальний план для 1-2 класів

Навчальні предмети		1	2	Разом
Українська мова		5	5	10
Іноземна (англійська) мова		2	3	5
Математика		3+1	3+1	6+2
Я досліджую світ		7	7	14
	інформатика	-	1	1
музичне мистецтво		1	1	2
образотворче мистецтво		1	1	2
Фізична культура		2	2	4
Ритміка		1	1	2
Усього		19+3	21+3	40+6
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення Індивідуальних консультацій та групових занять(математика)		1	1	2
Гранично допустиме тижневе навчальне Навантаження на учня		20	22	42
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових,що фінансується з бюджету		23	25	48

Додаток 2
до оновленої Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна (3-4 класи).
Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22

Навчальний план для 3-4 класів

Навчальні предмети		3	4	Разом
Українська мова		5	5	10
Іноземна(англійська) мова		3	3	6
Математика		4	4	8
Я досліджую світ		7	7	14
Інформатика		1	1	2
Музичне мистецтво		1	1	2
Образотворче мистецтво		1	1	2
Фізична культура		2	2	4
Ритміка		1	1	2
Усього		21+3	21+3	42+6
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (хореографія)		2	2	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23	46
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету		26	26	52

Навчальний план для 5 класу

		5	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	4,5	4,5
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	2	2
	Іноземна мова (англ. мова)	4	4
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»/Інтегрований курс «Довкілля»	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична	Досліджуємо історію і суспільство	1,5	1,5
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3	26+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28
Всього (без фізичної культури + фізична культура;		31	31

Додаток 4
до освітньої програми II ступеня,
складений відповідно до таблиці 1
Типової освітньої програми (наказ
МОН України від 20.04.2018 № 405)

Навчальний план для 6-8 класів

Освітні галузі	Предмети				
		6	7	8	Разом
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	8
	Українська література	2	2	2	6
	Іноземна мова (англ. мова)	2	2	2	6
	Німецька мова	2	2	2	6
	Зарубіжна література	2	2	2	6
	Історія України	-	1	1,5	2,5
	Всесвітня історія	2	1	1	4
	Основи правознавства	-	-	-	-
Мистецтво	Мистецтво	-	-	1	1
	Музичне мистецтво	1	1	-	2
	Образотворче мистецтво	1	1	-	2
Математика	Математика	4	-	-	4
	Алгебра	-	2	2	4
	Геометрія	-	2	2	4
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	6
	Географія	2	2	2	6
	Фізика	-	2	2	4
	Хімія	-	1,5	2	3,5
Технології	Трудове навчання	2	1	1	4
	Інформатика	1	1	2	4
Здоров'я і фізкультура	Основи здоров'я	1	1	1	3
	Фізична культура	3	3	3	9
Разом		27,5+3	29+3	29,5+3	86+9
Додатковий час на факультативи:		0,5	1,5	0,5	2,5
факультативи:		Укр. мова	Фізика дивовижного	Укр. мова	
			Християнська етика		
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	32	33	96
Всього:		31	33,5	33	97,5

IV. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЗАТВЕРДЖЕНИХ ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ, ЩО МІСТИТЬ ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ

I СТУПІНЬ

Предмет		Програма	
1 клас			
Українська мова		Оновлена Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Р.Б.Шияна (1 – 2класи). Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22	
Математика			
Англійська мова			
«Я досліджую світ»			
«Мистецтво»			
Фізична культура			
Ритміка			
Інформатика			
2 клас			
Українська мова		Оновлена Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Р.Б.Шияна (1 – 2 класи). Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22	
Математика			
Англійська мова			
«Я досліджую світ»			
«Мистецтво»			
Фізична культура			
Ритміка			
Інформатика			
3 клас			
Українська мова		Оновлена Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Р.Б.Шияна (3 – 4 класи). Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22	
Математика			
Англійська мова			
«Я досліджую світ»			
«Мистецтво»			
Фізична культура			
Ритміка			
Інформатика			

4 клас

Українська мова	Оновлена Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Р.Б.Шияна (3 – 4 класи). Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Математика	
Англійська мова	
«Я досліджую світ»	
«Мистецтво»	
Фізична культура	
Ритміка	
Інформатика	

ІСТУПІНЬ

Предмет	Програма
5 клас	
Українська мова	Навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)
Українська література	Навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти(автори: Чумарна М.І., Пастушенко Н.М.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)
Зарубіжна література	Навчальна програма «Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)
Іноземна мова(англ.)	Навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти(автори: Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Тріфан М.С., Унгурян І.К., Яковчук М.В.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)
Математика	Навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти(автор Істер О.С.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	Навчальна програма «Пізнаємо природу.5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти(автори: Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи(інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти(автори: Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.) Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795
Етика	«Етика. 5-6 класи (інтегрований курс)» (авт.: Ашортія Є. Д., Бакка Т. В., Желіба О. В., Козіна Л. Є., Мелещенко Т. В., Щупак І. Я.) Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795

Вступ до історії України та громадянської освіти	«Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Васильків І.Д., Димій І.С., Шеремета Р.В.) Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
Інформатика	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пасічник О.В., Чернікова Л.А.) Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
Технології	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.) Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
«Мистецтво» (музичне мистецтво)	Навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л.М., Просіна О.В.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)
«Мистецтво» (образотворче мистецтво)	Навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти(авториб Масол Л.М., Просіна О.В.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)
Фізична культура	Навчальна програма «Фізична культура.5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти(автториб Педан О.С., Коломоєць Г.А., Боляк А.А., Ребрина А.А., Дерев'янка В.В.та ін.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795)

6 клас

Українська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Математика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., МальованийЮ.І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА 6 – 9 класи (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів « Біологія. 6-9 класи » (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ГЕОГРАФІЯ 6 – 9 класи (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)

Історія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ 6 – 11 КЛАСИ (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я 6 – 9 класи (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА 6 – 9 класи наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Мистецтво. 5-9 класи (авт.Л.Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
7 клас	
Українська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова.5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Алгебра	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика.5–9 класи» (авт.БурдаМ.І.,МальованийЮ.І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА 6 – 9 класи (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ГЕОГРАФІЯ 6 – 9 класи (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)

Фізика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Історія України	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ 6 – 11 КЛАСИ (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Всесвітня історія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ 6 – 11 КЛАСИ (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я 6 – 9 класи (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА 6 – 9 класи наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Мистецтво. 5-9 класи (авт.Л.Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
8 клас	
Українська мова	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804).
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Алгебра	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М.І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА 6 – 9 класи (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)

Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ГЕОГРАФІЯ 6 – 9 класи (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика.7-9 класи».(наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Історія України	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ 6 – 11 КЛАСИ (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Всесвітня історія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ 6 – 11 КЛАСИ (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи » (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я 6 – 9 класи (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА 6 – 9 класи наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.«Мистецтво. 5-9 класи (авт.Л.Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)

V. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемні уроки, відеуроки тощо. Кожен тип уроку має свою структуру, тобто етапи побудови уроку, їх послідовність, взаємозв'язки між ними. Характер елементів структури визначається завданнями, які слід постійно вирішувати на уроках певного типу, щоб найбільш оптимальним шляхом досягти тієї чи іншої дидактичної, розвиваючої та виховної мети уроку. Визначення і послідовність цих завдань залежать від логіки і закономірностей навчального процесу. Зрозуміло, логіка засвоєння знань відрізняється від логіки формування навичок і вмінь, а тому і різниться структура уроків відповідних типів. Кожний тип уроку має свою структуру. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

У цьому навчальному році 2 учнів, які перебувають за кордоном, здобуватимуть освіту за дистанційною формою – екстернат; двоє учнів за індивідуальною формою – педагогічний патронаж.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації. Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-об'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

При виконанні обов'язкового виду роботи учителі мають **розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів**, які ґрунтуються на

критеріях, затверджених МОН. Інформація про критерії оцінювання доноситься до учнів у різних формах: в усній формі, шляхом розміщення на інформаційному стенді у класі, на шкільному сайті у розділі «Навчально-виховна робота/Критерії оцінювання здобувачів освіти».

Упродовж навчання в 1-4 класах здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Результат оцінювання особистісних надбань здобувачів освіти 1–4 класів виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання здобувачів освіти у **1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівневою оцінкою** на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 01.09.2022 № 01).

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів освіти початкової освіти (додаток 1 наказу МОН України від 13.07.2021 № 813). Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу освіти.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно, має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. **Результати формувального оцінювання виражаються вербальною оцінкою** учителя/учнів, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. При цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловив/ли думку учень/учні. Оцінювальне судження вчителя слугує зразком для наступних оцінювальних суджень учнів під час само оцінювання і взаємооцінювання. У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року рекомендується проводити **тематичні діагностувальні роботи**. **Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість** кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання **фіксуються у зошитах** для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу, **повідомляючи учням та їхнім батькам**.

Об'єктом **підсумкового оцінювання** є результати навчання учня/учениці за рік. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання. **Підсумкова оцінка за рік**

визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка **фіксується** у класному журналі та свідоцтвах досягнень учнів.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Зміст освітньої програми спрямований на формування у здобувачів освіти таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ошадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективною співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

